

Saksgang

Utv	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon		04.06.2020

Status for breibandsatsinga i Vestland fylke pr. juni 2020

Forslag til vedtak

1. . Utval for næring, naturressursar og innovasjon tek saka om «Breibandsatsing i Vestland fylke 2020» vert teken til orientering

Samandrag

Føremålet med saka er å gje ei kort oppdatering på arbeidet med breibandutbygging, og ny tilskotsordning for 2020.

Bård Sandal
fylkesdirektør

Mette Nora Sætre
seksjonssjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Forvaltinga av tilskotsordninga til utbygging av breiband er overført til fylkeskommunane frå 2020. I den samanheng har Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) øyremerkt ei nasjonale ramma på 406 mill. kroner. Vestland fylkeskommune sin del av dette er 32,52 mill. kroner (8%). Den nasjonale ramma er rekordhøg på grunn av ei ekstra koronaløyving. I 2019 var den nasjonale ramma på 250 mill. kr. Vestland fekk 20,73 mill. kr. (8,2%). Dette var delt mellom vel 9,9 mill. kr. til Sogn og Fjordane og vel 10,79 mill. kr. til Hordaland. Sogn og Fjordane nyttet totalt 24,55 i eigne midlar til 2019-prosjekta. I 2020 er det høve til å nytte inntil 5% av ramma, men avgrensa opp til maksimalt 1 mill. kr. til administrasjon av ordninga. Dette er nytt frå tidelegare.

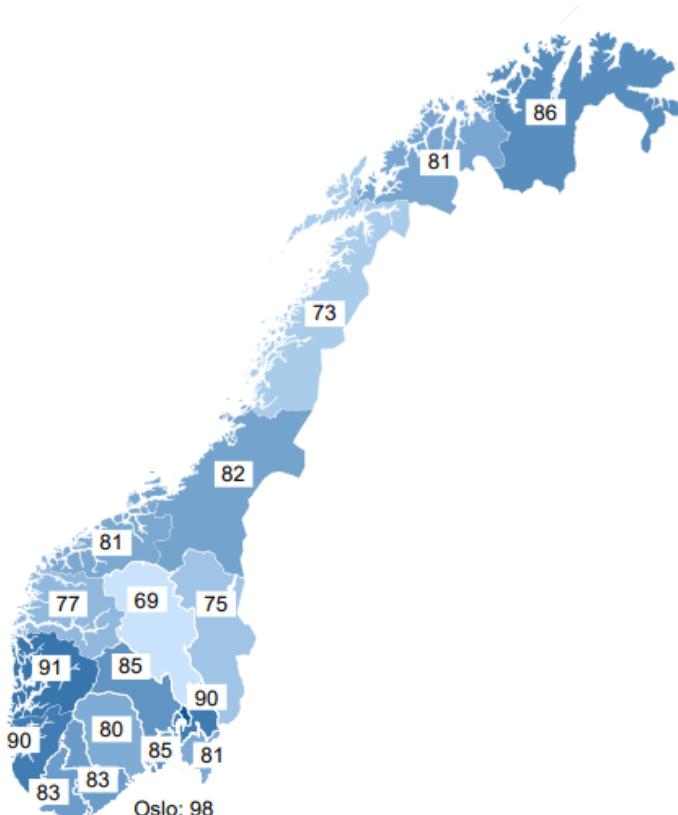
Denne saka presenterer status både for arbeidet med tilskotsmidlane dei to fylka fekk tildelt i 2019, og arbeidet som skal gjerast med løvinga i 2020

Dekningstala

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) presenterer ei årleg dekningsundersøking, vanlegvis i september. Kartet under viser dekninga i 2019 basert på prosentdel husstandar med tilbod om 100 Mbit/s nedstrøms kapasitet per fylke.

Utarbeidet for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

September 2019

Dekningsundersøkingane tek ikkje opp i seg prosjekt under arbeid, eller prosjekt som er finansiert opp. Vestland har mykje under bygging og planlegging, særleg i nordfylket.

Vestland har utvikla eigen GIS-kartløysing basert på dekninga 2019. Her er også utbygde- og prosjekterte område lagt inn. Det er no rigga tekniske løysingar som gjer kommunane som søker om midlar i stand til å plotte inn områda som skal byggjast ut direkte i kartløysinga som viser breibanddekning på 30 mbit/s. https://www.fylkesatlas.no/breiband_vlfk

Generelt står det att område som er dyrast å bygge ut, eller der kommunane har teke lite initiativ.

Konkurranse for 2019-tilskota

Fra 2019 fekk fylkeskommunane ansvar for å lyse ut ein felles konkurranse for alle prosjekta som fekk støtte frå Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom). Dei to fylka bestemte seg for å starta samarbeidet på breiband-området før Vestland fylkeskommune vart etablert. Det var vore mykje jobb med utforming av konkurransedokument, då det er første gongen vi har gjennomført ei felles utlysing. Kommunane har også vore sterkt involvert, mellom anna gjennom ein to dagars dialogkonferanse i slutten av januar. Her inviterte vi også inn leverandørane eine dagen.

Vestland fylkeskommune har lyst ut første pulje på vegne av 7 kommunar, fordelt på 14 prosjekt. Anskaffinga har ein anslått verdi på omlag 84 mill. kroner. Endeleg tilbodstid var sett til 18. mai, og det vert forhandlingar med leverandørane dei to første vekene i juni. Kommunane blir kontraktspart, medan fylkeskommunen utformar konkurransedokument og bistår kommunane i forhandlingar med meir. Frå tilbodstid og om lag ein månad fram har både vi og kommunane eit intensivt arbeid føre oss med gjennomgang av tilbod og forhandlingar.

Vi jobbar også med pulje to, som vi tenkjer å lyse før ferien. Vi har 9 kommunar, med til saman 12 prosjekt att. Bakgrunnen for at prosjekta er lyst ut i to puljar, er at kommunane er ulikt kome når det gjeld prosjekteringen av breibands-utbygginga. Under er ei oversikt over prosjekta som er ute på anbod. Oversikta viser prosjekt knytt til kommunen som søkte. Nokre få prosjekt er slått saman i etterkant.

Breibandutbygging Vestland 2019 - oversikt over delprosjekta i tilbodsgrunnlaget

<i>Kommunar Hordaland</i>	<i>Søknadssum</i>	<i>Samla kostnad</i>
1. Stord	1 816 000	5 450 000
2. Osterøy	2 000 000	2 200 000
3. Lindås	2 700 000	4 560 000
4. Meland	1 300 000	3 518 000
5. Os	629 422	1 300 000
6. Jondal	1 000 000	2 900 000
7. Samnanger	900 000	4 030 000
Totalt	11 145 422	40 558 000

<i>Kommunar Sogn og Fjordane</i>	<i>Søknadssum</i>	<i>Samla kostnad</i>
1. Fjaler	2 500 000	8 000 000
2. Luster	2 000 000	6 500 000
3. Gauldal	580 000	1 739 000
4. Aurland	150 000	590 000
5. Årdal	380 000	1 474 730
6. Bremanger	1 050 000	3 500 000
7. Førde	1 500 000	3 131 000
8. Selje	1 800 000	4 660 000
9. Gulen	910 000	3 107 500
10. Eid	672 000	2 150 000
11. Aurland	300 000	1 230 000
12. Bremanger	5 400 000	18 000 000
13. Aurland	450 000	1 035 000
14. Naustdal	2 180 000	7 000 000
15. Selje	1 200 000	3 200 000
16. Eid	810 000	1 950 000
17. Gulen	2 125 000	7 629 000
18. Eid	262 000	808 000
19. Bremanger	855 000	2 850 000
20. Askvoll	2 214 000	7 700 000
21. Gulen	6 400 000	12 490 000
22. Jølster	750 000	2 000 000
Totalt	34 473 000	100 734 000

Tilskotsordninga i 2020

Den nasjonale ramma er på 406 mill. kr. og Vestland har fått 32,52 mill. kr. fra KMD (8 %). Vi registrerer at sjølv om det er lagt inn ei distriktsvekting i 2020, så er vi relativt sett ikkje kome betre ut av det enn i 2019, då Sogn og Fjordane fekk ein stor nedgang i ramme samanlikna med tidlegare år. Nkom har i samarbeid med KMD fastsett ein fordelingsnøkkel for breibandmidlane for 2020 basert på dekningssituasjonen i fylka. Fylka som har flest innbyggjarar i spreiddbygde strøk utan tilbod om høghastighetsbreiband får relativt sett størst del av potten. Under er det link til meir detaljar om fylkesfordelinga:

<https://www.nkom.no/aktuelt/nyheter/rekordstor-støtte-til-utbygging-av-breiband>

Nytt er det også at midlane blir tildelt direkte til fylkeskommunen. Tidlegare fekk vi tildelt ei ramme, der innstilte prosjekt skulle godkjennast av Nkom før tildeling. Det er framleis detaljerte retningslinjer for ordninga.

Vi har hatt dialog mot kommunane, og dei er bedt om å melda inn nye prosjekt i 2020. Arbeidet i 2020 er noko forseinka i høve til det vi hadde planlagt. Hovudgrunnen til dette er at fordeling av midlar og oppdragsbrevet frå KMD ikkje var klar før 7. april. I oppdragsbrevet er mykje likt slik slik retningslinene frå Nkom var i 2019, men vi merkar oss særleg nokre endringar:

- Fylkeskommunane sine vedtak om kva prosjekt som skal få støtte skal sendast Nkom innan fem månader etter at KMD har vedteke ramma. Det betyr at ein har tid til 7. september, med utlysing, prioritering av prosjekt og politisk handsaming.
- Tidlegare har Nkom meldt inn alle tilskot i landet til ESA. I år har fylkeskommunane eit eige ansvar for at tildelinga skjer i tråd med innkjøpsregelverk og statsstøtteregelverk. Vi må sende inn ei gruppeunnataksmelding, og dette bør gjerast før tildeling av midlar. Det er utforma ein nasjonal mal for dette arbeidet.
- Vi kan støtte prosjekt i områder som manglar breiband med 30 Mbit/s eller høgare (kvite NGA område). Utbygginga skal gje tilbod om breiband med minst 30 Mbit/s nedlastingshastigkeit og 5 Mbit/s oppstraums hastigkeit. I 2019 skulle minst 80% av midlane som er avsett skal nyttast til utbygging av breiband i område med dekning under 10 Mbit/s, under føresetnad av at det er nok slike område att i fylket. Dette oppfylte få fylke.

Frå prosessen i 2019 har vi gjort oss nokre erfaringar. Vi ser at vi med fordel kan vere tydelegare på kva vi vil krevje i konkurranseutsetjinga på eit tidlegare tidspunkt, og legge eit godt grunnlag for ein vellukka konkurranse. Dette går mellom anna på kart og adresselister. Det kan med fordel gjerast eit betre kartleggings- og mobiliseringsarbeid i førekant av utlysinga.

Det vert lagt opp til ei politisk handsaming og prioritering av prosjekt ved tildeling av midlar. Neste møte i hovudutvalet den 16. september er etter fristen. Vi har difor bedt om utsett frist. Når tildelinga er gjort, vil fylkeskommunen koordinere ei felles konkurranseutlysing.

Vedtakskompetanse

Utval for næring, naturressursar og innovasjon har heimel til å gjera vedtak og prioriteringar på dette området.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Midlane til breiband er øyremerk

Klima: Betre digital infrastruktur kan bidra til mindre utslepp og betre klima.

Folkehelse: Betre digital infrastruktur gjev fleire mogelegeheter til å delta i verdiskaping

Regional planstrategi: Bidrar til fysisk og digital infrastruktur, sikrar mobilitet og digitale tenester.

Konklusjon

I samband med handsaminga av PS 14/2019 Budsjett 2020/Økonomiplan 2020-2023 i fylkestinget 17. Desember 2019 vart det vedtatt følgjande verbalpunkt:

God tilgang til høghastighets-breiband og 100% mobildekking er påkravd infrastruktur for busetnad og næringsliv. Fylkestinget ber om ei sak med oversikt over kva stader som ikkje har fått god breibands- og mobildekking, og ein plan for korleis vi kan få det til.

Fylkesrådmannen ser at dette må jobbast med parallelt med utlysinga for 2020, og må bli ein strategi frå 2021 og framover eller ein del av regional plan. Her er det naturleg å ta utgangspunkt i dekningsundersøkinga for breiband som kjem i september 2020, samt erfaringane som er gjort med anbod og søknadsrundar i 2020.

